

11. Az új tudományos eredmények összefoglalása, a munka értékelése tartalmi és módszertani szempontból, esetleges különvélemények, a bírálóbizottság állásfoglalása a nyilvános vitában vitatott kérdésekről:

Dr. Szternák Nóra orvos főhadnagy témaválasztásának aktualitása nem vitatható, hiszen sem a katonai, sem a civil orvosi tevékenységben, a pálya és munka-alkalmassági vizsgálatokban a megfelelő ismeretanyag hiányában eddig ez a terület nem kapott megfelelő hangsúlyt. Hasonló, nagy beteganyagon végzett vizsgálat eredménye eddig nem állt rendelkezésre e témában, hiányoztak a megfelelő hazai epidemiológiai adatok az alvászavarok területén. Az értekezés kiemeli az alvászavarok katonai vonatkozásait, azok jelentőségét a hadrafoghatóságra, és a katonák biztonságának szavatolására.

Külön érdeme a dolgozatnak a hypersomnia kognitív deficittüneteinek részletes összefoglalása, értelmezése, amely új megvilágításba helyezi az alvászavarokkal – jelen esetben a hypersomniákkal – való foglalkozás fontosságát.

A metodika sokrétű, felöleli a kérdőíves módszereket, az alvás-elektrofiziológiai vizsgálatok több típusát, valamint a genetikai vizsgálatokat. A kérdőíves módszerek alkalmazása a vizsgálatok mellett egyben ezek hazai beteganyagon való validálását, alkalmazhatóságának bizonyítását is jelenti.

A szerző irodalmi jártassága meggyőző. Az idézett munkák relevánsak, így ezek eredményeinek rendszerezése és kreatív felhasználása a dolgozat egyik említést érdemlő erőssége.

A disszertáció célkitűzései, a kutatási módszerek, a tudományos eredmények és az azok felhasználására tett ajánlások egy komoly klinikai anyag feldolgozásából leképzett rendszer logikusan illeszkedő elemei.

A vizsgálati eredményekre épülő következtetések, azok elhelyezése a jelenlegi irodalmi ismeretekben, valamint a felhasználási lehetőségek értelmezése, speciális katonai szempontok alapján helytálló, részletes, jól összefoglalt.

A dolgozat felépítése, szerkezete, arányai megfelelőek. Nyelvezete érthető, olvasmányos.

Dr. Szternák Nóra orvos főhadnagy a védésen bizonyította, hogy a kutatott terület avatott ismerője, a dolgozatban bemutatott kutatások és eredmények a sajátjai. Vitakészsége jó, a felmerült kérdésekre meggyőző és logikus válaszokat kaptunk.

Új tudományos eredményeknek ismeri el a bírálóbizottság:

1. A magyarországi 18-25 éves (katonai szolgálatra jelentkező korosztálynak megfelelő) civil populáció fokozott nappali aluszékonysággal járó alvászavarbetegségeinek vizsgálatára alapozott megállapítását, miszerint a korcsoport 274 betege közül 97 fő, a betegek 35,4%-a az Epworth aluszékonysági skála alapján fokozott nappali aluszékonyságtól szenved, mely balesetveszélyt jelent, a mentális fejlődést és teljesítményt gátolja, szociálisan hátrányos helyzetbe sodorja.
2. Annak elemzését, hogy a fenti korosztály milyen típusú (fokozott aluszékonysággal járó) alvászavarbetegségek szempontjából érintett. A hypersomnia hátterében narcolepsia, felső légúti rezisztencia szindróma,

idiopathiás hypersomnia és cirkadián alvás-ébrenlét zavar áll. Narcolepsia a betegek 50%-ában, felső légúti rezisztencia szindróma a betegek 48%-ában, idiopathiás hypersomnia és cirkadián alvás-ébrenlét zavar a betegek 1%-ában jelentkezett. Ezek azok a betegségek, melyek tüneteinek felismerése az alkalmasság vizsgálatok során kiemelkedően fontos, és a csapatorvosok, kiképzőtisztek figyelmét is fel kell hívni rájuk.

3. Annak megállapítását, hogy a választott alváslaboratóriumi vizsgálómódszerek: a kérdőívek (Epworth aluszékonysági skála, Ullanlinna narcolepsia skála), továbbá az alváslaboratóriumi diagnosztikai eszközök: a standard poliszomnográfia és a multiplex alváslátencia teszt (MSLT) használata megfelelő érzékenységük miatt megalapozott a fokozott nappali aluszékonysággal járó kórképek diagnosztikájában és a potenciális betegek kiszűrésében, így közvetve fontos és eddig hiányzó adatokat szolgáltatnak a katonai alkalmasság megítéléséhez.